

CANLILARIN ORTAK ÖZELLİKLERİ

Etkinlik-1	Canlıların Ortak Özellikleri	Boşluk Doldurma Soruları	
a. hücre	b. ökaryotik hücreler	c. eşeyli üreme	d. metabolizma
e. Bazal metabolizma	f. homeostazis	g. Oksijenli solunum	h. Eşeyli üreme
i. anabolizma	j. katabolizma	k. iç denge	l. üreme
m. boşaltım	n. solunum	o. mutasyon	p. adaptasyon
q. fotosentez	r. fermantasyon	s. Prokaryotik	t. Çok hücreli canlı
u. metabolizma	v. enerji(ATP)	w. oksijensiz solunum	x. ototrof

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere gelmesi gereken doğru ifadeleri yazınız.

1	Organizmaların (canlıların) en küçük yapısal, işlevsel birimine denir.
2Bu tip hücreler Çekirdek ve zarlı organellere sahip hücrelerdir. -Sitoplazmaların çeşitli organeller ve çekirdeğe sahiptirler.
3bu tip hücrelerÇekirdek ve zarlı organellere sahip olmayan hücrelerdir. -Tümü tek hücrelidirler. Sitoplazmaların organel çeşidi olarak sadece ribozom organeli bulunur.
4	İhtiyaç duyduğu besinleri .organik maddelerden üreten canlılara verilen addır.....
5	Işık ve klorofil yardımıyla inorganik maddelerden organik madde üretimine denir:.....
6	ortamda oksijen yokluğunda veya yetersizliğinde besinlerin parçalanıp enerji elde edilmesi olaydır:.....
7	Canlılar yaşamsal faaliyetlerini gerçekleştirmek için enerjiye ihtiyaç duyarlar. Canlıların organik besinleri yıkım enerji (ATP) elde etmeye denir.
8	organik besinlerin enzimlerin yardımıyla inorganik bileşenlerine ayrılmasına verilen ad:.....
9	tüm solunum yollarında metabolizmanın devamı için ana amaçüretmektedir.
10	glikoz şekerinin hücre sitoplazmasında enzimler yardımıyla yıkılıp enerji elde edilmesidir:.....
11	Organizmada meydana gelen yapım yıkım olaylarının tamamınadenir.
12	moleküllerin birleşerek daha kompleks molekülleri oluşturmasıdır.Küçük maddelerden büyük maddelerin oluşması şeklinde okunabilir:.....
13	büyük moleküllerin daha küçük moleküllere yıkılması işlemidir. Hücre içinde gerçekleştiği gibi hücre dışında da gerçekleşebilir. Bu olay:.....
14vücudun istirahat halindeki iken yaktığı enerji miktarıdır.
15	Canlıların metabolik faaliyetleri sonucunda oluşan atık maddelerin dışarı atılmasınadenir.
16	- kelime nalamıyla kararlı iç denge anlamını taşır. canlılar değişen ortam şartlarına karşılık olarak iç ortamlarını asabit tutmaya çalışılması:.....
17	-Canlıların kendilerine benzer bireyler oluşturmaları ve nesillerinin devamını sağlamalarınadenir.
18	canlıların sahip oldukları kromozom, DNA, genlerde meydana gelen değişimleredenir.
19	canlı vücutlarının iç ve dış çevreden gelen uyarılara karşı vücut içinde bazı olayların belli sınırlar içinde kalması olaydır:.....
20	Bitkilerde tohum kullanılarak gerçekleşen çoğalma olayına verilen addır:.....
21	Organizmada meydana gelen yapım yıkım tepkimelerinin tümüne :.....denir.
22	Prokaryotik hücrelerde en büyük biyolojik oluşum:.....
23	Doku ve organ oluşumunun görüldüğü canlı:.....
24	Bir canlının yaşadığı ortamda üreme ve yaşama şansını artıran kalıtsal özelliklere verilen ad:.....

CANILARIN ORTAK ÖZELLİKLERİ

Etkinlik-2

Canlıların Ortak Özellikleri

Doğru Yanlış Soruları

Aşağıda verilen doğru yanlış sorularından doğru olanların karşısına D, yanlış olanların karşısına Y harfini yazınız?

1	Ribozom bütün canlı hücrelerde bulunan tek organel çeşididir.
2	Bir hücredeki yapım ve yıkım tepkimelerinin tümüne anabolizma denir.
3	Bitkiler dışarıdan gelen uyarılara durum değiştirme hareketi ile cevap verirler.
4	Bütün bir hücreli canlılar prokaryotik hücre yapısına sahiptir.
5	Metabolizma atıklarının hücrelerden veya canlıdan dışarı atılmasına solunum denir.
6	Canlılar dış ortamdan gelen ışık, ısı, ses, pH, koku, kimyasal maddeler gibi çeşitli uyarılara tepki verirler.
7	Bir organizmanın kararlı iç çevre ve dengeye sahip olmasına vücut savunması denir.
8	Tüm canlılarda yapısal ve işlevsel bakımından ne küçük yapı birimine hücre denir.
9	Tek hücreli canlılarda doku ve organ oluşumu birlikte gözlenir.
10	Kompleks yapıli moleküllerin monomerlerine ayrılmasına katabolizma denir.
11	Bütün canlı hücreler organik polimer maddeleri monomerlerine çevirebilir.
12	Her canlı hücre monomerlerden polimer madde sentezleyebilir.
13	Eşeyli üremede ana ve babadan gelen özellikler yavruların özelliklerini belirler.
14	Her canlı kendine has proteinleri setezlemede enerji ve ATP kullanır.
15	Canlıların sahip oldukları kromozom, DNA ve genlerde meydana gelen değişimlere renatürasyon denir.
16	Prokaryotik hücrelerin sitoplazmalarında birden fazla kormozom bulunur.
17	İstirahat durumunda kullanılan oksijen miktarı ile oluşan CO ₂ ölçülerek bazal metabolizma belirlenir.
18	Fermantasyon işlemlerin az enerji oluşmasının nedeni besinlerin daha fazla yıkıma uğratılmasıdır.
19	Tek hücrelilerde gelişmişlik sırası: Atom → Molekül → Hücre → Doku → Organ → Sistem → Organizma
20	çok hücreli canlılardan organizasyon için farklı doku, organlar, ssitemler ile gerçekleşir.
21	bir canlının yaşadığı ortamda üreme(neslin devamını) ve yaşama şansını artıran kalıtsal özelliklere homeostasis denir.
22	Çok hücreli canlılar dışarıdan gelen uyarılara karşı tepki verirken tek hücreli canlılar tepki vermez.
23	tek hücreli canlılarda hücre bölünmesi veya hücre sayısı artışı büyümeye yol açmazken üremeye yol açar.
24	Tek hücreli canlılarda büyüme ile üreme olayı aynı şeylerdir.
25	hayvanlarda boşaltım maddeleri; solunum sistemi, boşaltım sistemi, sindirim sistemi, deri ile vücuttan uzaklaştırılır.
26	hayvanlarda boşaltım maddeleri olarak idrar, ter, su, karbondioksit gibi maddeler boşaltım atığı olarak kabul edilir.
27	Tatlı sularda yaşayan bir hücrelilerden amip, öglena, paramseyum gibi canlılarda hücre içindeki fazla su ve az miktarda tuzu dışarı atan kontraktil koful gibi yapılar bulunur.
28	-bazal metabolizmada: canlı dinlenme halinde olmalıdır, son 2 saat içinde besin almamış olmalıdır, ortam sıcaklığı oda şartlarında olmalıdır, canlının uyumamış olması gerekir
29	heterotorf canlılara örnek olarak: bazı bakterileri,mantarlar, algler, hayvanlar, bazı bir hücreliler örnek olarak verilebilir.
30	Üretici canlılar inorganik maddelerden organik maddesentezleyebilirken tüketici canlıları diğer canlıları tüketerek besin ihtiyaçlarını giderirler.
31	kemosentez yolu ile besinlerini üreten canlıların tümü bakteri olup, inorganik maddeleri oksitleyerek elde ettikleri enerjiden inorganik maddeleri organik maddelere çevirerek besinlerini temin ederler.
32	bitkiler pasif hareket eder. bitkilerde gerçekleşen hareket olayı yönelme veya durum değiştirme şeklinde gerçekleşir. Böcekçil bitkilerde kapanların kapanması aktif harekettir

CANILARIN ORTAK ÖZELLİKLERİ

Etkinlik-3

Canlıların Ortak Özellikleri

Tablo Doldurma Soruları

Aşağıda verilen etkinliklerde boş bırakılan yerleri uygun ifadeler ile tamamlayınız?

Amip, öğlena, bakteri, alg, bitki ve hayvan hücresinde aşağıda verilen organellerden hangileri ortak olarak bulunur?
Ribozom, mitokondri, kloroplast, hücre zarı, sitoplazma, çekirdek, mitoz bölünme, kloroplast, enzim
Cvp:.....

Etkinlik-4 Aşağıda verilen metabolik olayları metabolizma çeşidine göre doğru olarak karşılaştırınız?

	Anabolizma reaksiyonu	Katabolizma reaksiyonu
Fotosentez		
Hüresel solunum		
Protein sentezi		
Oksijenli solunum		
Glikojen sindirimi		
Besinlerin hidrolizi		
fermantasyon		

Etkinlik-5 Aşağıda verilen özelliklerden hangileri verilen okaryotik canlılar için ortak olduğu söylenebilir?

Özellikler: beslenme, boşaltım, protein sentezi, hüresel solunum, aktif hareket, hemoostasis,
Ortak özellikler:.....,,,,,

a- 	b- 	c- 	d-
e- 	f- 	g- 	h-

Etkinlik-6 Aşağıda verilen canlıların beslenme çeşitlerini bulup canlının hemen alt kısmına yazınız? (ototrof veya heterotrof)

a- a-Beslenme çeşidi:.....	b- b-Beslenme çeşidi:.....	c- c-Beslenme çeşidi:.....	d- d-Beslenme çeşidi:.....
e- e-Beslenme çeşidi:.....	f- f-Beslenme çeşidi:.....	g- g-Beslenme çeşidi:.....	h- h-Beslenme çeşidi:.....

Etkinlik-7 Bazı özellikler	Bazı canlı çeşitleri	Bazı özellikler
a-çok hücreli olma b-ökaryotik olma c-dokulara sahip olma d-dokulara sahip olma e-fotosentezi gerçekleştirme f- aktif hareket etme g-organizasyonlara sahip olma h-homeostasis gerçekleştirme ı-fermantasyon yapma		1-nükleik asit içirme 2-protein sentezini gerçekleştirme 3-eşeyli üremeye çoğalma 4-eşeyli üremeye çoğalma 5-inorganik madde kullanma 6- organik monomer üretme 7-oksijenli solunum yapma 8-gündüzleri CO ₂ üretme 9-CO ₂ üzümlenmesi yapma

CANILARIN ORTAK ÖZELLİKLERİ

Etkinlik-8

Canlıların Ortak Özellikleri

Karşılaştırma Uygulaması

Aşağıdaki tabloda bazı canlılar numaralarla gösterilmiştir. Tabloda verilen numaraları kullanarak aşağıda verilen soruları cevaplayınız?

Bazı canlılar aşağıdaki kutucuklarda numaralarla gösterilmiştir?

1nolu canlılar	2nolu canlılar	3nolu canlılar	4nolu canlılar	5nolu canlılar
				

a- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangilerinde hayatsal olaylar sadece hücre içinde gerçekleşir?

b- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri ökaryotik yapılıdır?

c- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri prokaryotik yapılıdır?

d- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri oksijenli solunum yaptığı daha kesindir?

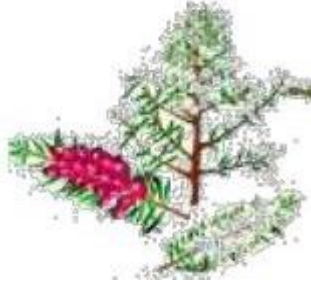

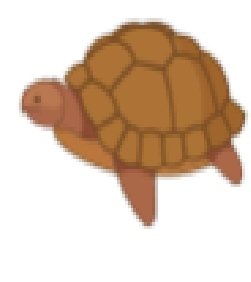

e- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri en az iki çeşit organelle sahiptir?

f- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri kontraktil koful ile dışarıya su atar?

Etkinlik-9

Canlıların Ortak Özellikleri

Eşleştirme Uygulaması

1-Şapkalı mantar	2-Paramezyum	3-Tohumlu bitki	4-Kuş
			
			

a- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri eşeysiz üremeyle çoğalabilir?

b- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri eşeyli üremeyle çoğalabilir?

c- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri tohumla üreyebilir?

d- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri doku ve organlara sahiptir?

e- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri çok hücreli ökaryotiktir?

f- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri boşaltım organlarına sahiptir?

g- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri durum değiştirme ile hareket eder?

h- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri birden fazla kromozoma sahiptir?

i- yukarıda numaralandırılmış canlılardan hangisi veya hangileri monomerlerden polimer sentezleyebilir?